

НАВЧАННЯ НАВИЧКАМ ІНШОМОВГОЇ АРГУМЕНТАЦІЇ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Надія Доронкіна

Національний технічний університет України «КПІ»

Досконала аргументація належить до показників культурної та розумової зрілості сучасної людини. У часи науково-технічного прогресу це особливо важливо для майбутніх науковців та інженерів. Як відомо, аргументація – це конгломерат стратегій і тактик, які реалізуються в межах масово-інформаційного дискурсу.

Серед численних типів аргументації розрізняють теоретичну та емпіричну аргументацію. До засобів емпіричної аргументації належать:

- пряме підтвердження, тобто безпосереднє спостереження;
- індукція. Зазвичай емпірична аргументація має форму індуктивного умовивода;
- емпіричне спростування;
- наведення прикладу;
- ілюстрація.

Виділяють такі засоби теоретичної аргументації:

- дедуктивне обґрунтування, де положення, що потрібно обґрунтувати, логічно виводиться з вже обґрунтованих положень;
- системна аргументація – обґрунтування твердження шляхом включення його в обґрунтовану систему тверджень або теорію;
- аналіз тверджень з позицій можливості його емпіричної перевірки;
- методологічна аргументація – це обґрунтування шляхом посилання на надійний метод, за допомогою якого отримано твердження, що обґрунтовується.

В процесі наукового спілкування перш за все необхідно відобразити свою позицію та збудувати аргументаційну базу, що досить складно при спілкуванні іноземною мовою. Тому навчання навичкам аргументації - це складне та важливе педагогічне і методичне завдання для викладачів іноземної мови. Для його виконання запропоновані такі етапи:

1. Знайомство з алгоритмом дій, що в свою чергу складається з формулювання позиції автора та вираження згоди чи незгоди з нею, що може бути зроблено експліцитно чи імпліцитно;
2. Знайомство з такими поняттями, як аргументація та типи аргументів, тобто логічні, ілюстративні, посилання на авторитет, тощо;
3. Виявлення засобів аргументації, зокрема до немовних засобів наукової аргументації належать таблиці, графіки, схеми та діаграми;
4. Відпрацювання навичок аргументації, використовуючи такі техніки, як повторення, протиставлення та акцентування;
5. Поповнення аргументаційної бази, тобто підбір прикладів, аналіз текстів, учбові дискусії;
6. Оформлення аргументації та типові помилки;

7. Коректне вираження незгоди з позицією опонента;

8. Самостійний аналіз текстів.

Під впливом таких факторів, як соціологізація знань і наукова спеціалізація зараз відбувається формування нової теорії аргументації на межі різних наук. Оскільки в цій теорії відновлюються найпозитивніші риси античної риторики, то її називають новою риторикою. Сучасна теорія аргументації – це інтегральна дисципліна, що поєднує данні логіки, психології, лінгвістики, філософії, соціології, ерістики та інших. Аргументація – це певна діяльність людей, що має місце у конкретному соціальному контексті. Метою аргументації є не знання саме по собі, а переконання у припустимості певних тверджень, серед яких може бути опис реальності, оцінки, норми, поради, декларації, обіцянки, та інші. В новій теорії аргументація розглядається з трьох позицій, що доповнюють одна одну:

- з точки зору мислення;
- з точки зору людини і суспільства;
- з точки зору історії.

Кожен з цих аспектів має свої специфічні особливості і поділяється на напрямки.

У формуванні головних ідей нової теорії аргументації важлива роль належить роботам Х. Перельмана, Г. Джонстона, Ф. ван Еемерена, Р. Гроотендорста, С. Тулміна, Б. Франц-Берінгера, У. Броквіді, Л. Ольбрехтс-Тітекі та інших.

Література:

1. Алексеев А.П. Аргументация. Познание. Общение. М.: Изд-во МГУ, 1991. 150 с.
2. Белова А.Д. Лингвистические аспекты аргументации. - К., 1997. – 300с
3. Егораева Г.Т. Русский язык. Выполнение задания части 3(С): учебно-методическое пособие. – 5-е изд., перераб. – М.: Изд. “Экзамен”, 2007.
4. Зайцева О.Н. Методические рекомендации учителю по подготовке школьников к ЕГЭ. Русский язык и литература в современной школе. Сборник научно-методических материалов. – М.: МИОО, 2007.